

La participació pública davant de les administracions públiques i l'accés a la justícia per a la defensa del medi ambient

Francesc Espinal Trias

Advocat del Fons de Defensa Ambiental

Cas 1:

Suspensió de les obres de pavimentació de la pista forestal de la costa del Montseny a Can Riera de Ciuret al terme municipal de Fogars de Montclús.

1

L'Ajuntament de Fogars de Montclús projecta la pavimentació de la pista que va des de la Costa del Montseny fins a Can Riera de Ciuret.

En total el projecte comporta la pavimentació de 2.950metres lineals de pista amb una amplada de 3metres.

2

Procés d'avaluació ambiental:

- Juliol de 2018: comença la tramitació ambiental.

- **Projecte en sòl no urbanitzable**, el marc normatiu és la Llei 21/2013 de 9 de novembre, que determina conforme el seu article 7.2.B, que l'avaluació ambiental ha de ser la simplificada.

3

- DEPANA (13 de febrer de 2020) i la Coordinadora per a la Salvaguarda del Montseny (14 de febrer de 2020), formulen **al·legacions al projecte posant de relleu el greu impacte ambiental que implicarà la pavimentació.**
 - Especialment lesiu serà sobre les poblacions de Tritó del Montseny (*Calotriton arnoldi*).
-

4

Normativa urbanística i territorial a l'àmbit de la pista a pavimentar:

- La pista està contemplada en el Pla Territorial Metropolità de Barcelona dintre del sistema d'espais de protecció especial.
-

La pista està inclosa també dins de:

- Decret 105/1987, de 20 de febrer, es declara el Parc Natural del Montseny.
 - Espai natural del Montseny que forma part del Pla d'espais d'interès natural (PEIN), aprovat pel Decret 328/1992 de 14 de desembre
 - Xarxa Natura 2000, com a Zona Especial de Conservació (ZEC) de la regió biogeogràfica mediterrània.
 - Decret 127/2021, de 1 de juny, sobre el PN del Montseny i sobre els espais del PEIN al Montseny i Cingles de Bertí
-

6

- Fora dels límits del Parc natural del Montseny.
 - Dins del Pla especial del parc natural del Montseny de 1977.
 - El camí transcorre per diversos hàbitats d'interès comunitari no prioritari (alzinars i carrascars i també vernedes i altres boscos de ribera).
 - El traçat de la pista es troba en una zona vital per a determinades aus rapinyaires, com l'àguila marcenca espècie inclosa a l'annex I de la Directiva 2009/147/CE (Directiva d'aus).
-

7

- Diverses comunitats d'amfibis i rèptils d'interès comunitari incloses a l'Annex VI de la Directiva 92/43/CE es troben a l'àmbit de la pista, especialment rellevant és el cas del Tritó del Montseny, espècie en perill greu segons la llista vermella de la IUCN, i de la qual la Diputació de Barcelona coordina actualment un projecte LIFE.

El 3 de juny de 2020

8

Aprovació de l'informe d'impacte ambiental, per part del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, però amb una sèrie de condicionants.

9

El 22 de juny de 2018

Aprovació inicial del projecte de pavimentació del camí de la Costa del Montseny a Can Riera de Ciuret, per part de l'Ajuntament de Fogars de Montclús.

10

El 28 de juliol de 2020

- Aprovació definitiva del projecte de pavimentació del Camí de la Costa del Montseny a Can Riera de Ciuret en el Ple de l'Ajuntament de Fogars de Montclús
 - Adjudicació del contracte d'actuació de "pavimentació del camí de la Costa del Montseny a Can Riera de Ciuret, Fase 2".
-

Comencen les obres una setmana abans.

11

Davant d'aquest fet, el 12 d'agost de 2020, la Coordinadora per a la Salvaguarda del Montseny presenta **recurs contenciós administratiu demanat l'anul·lació dels acords de l'Ajuntament de Fogars de Montclús, d'aprovació definitiva del projecte de pavimentació i de l'adjudicació del contracte, i també es demanen mesures cautelarríssimes (article 135 LJCA) perquè s'aturin les obres.**

El 14 d'agost de 2020

12

El Jutjat del Contenciós Administratiu número 3 de Barcelona acorda les mesures cautelaríssimes instades per la Coordinadora per a la Salvaguarda del Montseny.

13

Inici negociacions entre ambdues parts:

- S'acorda que es pavimentarà la fase número 2 (trams 1 i 2) i per contra l'Ajuntament es compromet a no pavimentar la Fase 1 (trams 6 i 7), la Fase 3 (Trams 3 i 4) i la Fase 4 (tram 5) on només es faran arranjaments de manteniment de la pista.
 - Aquest acord s'homologa mitjançant la interlocutòria del Jutjat del Contenciós Administratiu número 3 de Barcelona de data 20 d'agost de 2020.
-

Cas 2:

Recurs Contenciós Administratiu interposat pel Grup de Defensa del Montgrí contra l'Ajuntament d'Ullà i l'Empresa Prebesec, per les activitats de la pedrera al Mas Blanc del municipi d'Ullà.

1

- Llei 15/2010 de 21 de maig → declara el massís del Montgrí, les illes Medes i els Aiguamolls del Baix Empordà com a Parc Natural.
 - Prèviament, el Montgrí:
 - Inclòs al Pla d'espais d'interès natural (PEIN en endavant) mitjançant el Decret 328/1992 de 14 de desembre.
 - El 10 de gener de 2000 el govern pren l'acord d'aprovació definitiva del Pla especial de delimitació de l'espai d'interès natural del Montgrí (EIN).
 - El massís del Montgrí passa a formar part de la xarxa Natura 2000, mitjançant l'acord de Govern de setembre de 2006 (GOV/112/2006), pel qual es designen les zones d'especial protecció de les aus (ZEPA) i s'aprova el llistat de llocs d'interès comunitari (HIC), i s'unifiquen els tres espais PEIN.
-

El 14 de maig de 2004

El Grup de Defensa del Montgrí (GDM en endavant) presenta escrit demanant:

- 2
- **La suspensió de les activitats sense llicència** que s'estaven duent a terme a la pedrera del Mas Blanc al terme municipal d'Ullà.
 - **Obertura d'expedient sancionador a l'empresa explotadora** de l'activitat
 - **Restauració de la superfície alterada.**
-

3

L'activitat, de fet, estava treballant només amb una autorització de la Secció de Mines del Departament d'Indústria i Energia de la Generalitat de Catalunya de 30 de desembre de 1991.

4

El 26 de maig de 2004

Publicació al BOP de Girona la sol·licitud de llicència ambiental efectuada per l'empresa explotadora (PREBESEC).

5

El 18 de juny de 2004

El Grup de Defensa del Montgrí presenta al·legacions a la sol·licitud de llicència ambiental.

6

El 14 de desembre de 2004

Tres mesos després d'haver-se presentat les al·legacions i no haver rebut resposta, s'interposa **recurs de reposició contra la desestimació presumpta de les al·legacions a la sol·licitud de llicència ambiental.**

7

Mitjançant el Decret 61/04, de 5 d'octubre, l'Ajuntament d'Ullà desestima el recurs de reposició contra la desestimació pressumpta de la sol·licitud de finalització de les activitats sense llicència de la pedrera de 14 de maig de 2004.

8

El 2 de desembre de 2004

- S'interposa recurs contenciós administratiu contra la desestimació del recurs de reposició interposat contra la desestimació pressumpta de la sol·licitud de 14 de maig de 2004.
 - Posteriorment, es demana l'ampliació del recurs contenciós administratiu a la desestimació per silenci administratiu del recurs de reposició presentat el 14 de desembre de 2004 contra la sol·licitud de llicència ambiental de l'empresa PREBESEC i també contra l'atorgament pressumpte de la llicència ambiental de les activitats exposades.
-

9

El 16 de març de 2010 (més de 6 anys després)

El Jutjat del Contenciós Administratiu número 2 de Girona dicta Sentència estimatòria de les pretensions del Grup de Defensa del Montrgí.

10

L'empresa comença a tramitar una nova llicència ambiental.

El 8 de juny de 2010

11

El GDM interposa recurs contenciós administratiu, aquest cop contra el Decret d'Alcaldia de 2 de juny de 2007, per l'atorgament de la nova llicència ambiental a l'empresa PREBESEC (18 d'abril de 2010)

12

El 18 de maig de 2011

- Les parts demandades formulen una al·legació prèvia d'inadmissibilitat per extemporaneïtat del recurs (article 58 LJCA)

El 23 de juny del 2011

- Al·legació acceptada mitjançant interlocutòria pel Jutjat del Contenciós Administratiu número 3 de Girona.
-

13

Les contràries apel·len la Sentència del Jutjat de Primera Instància número 2 de Girona de 16 de març de 2010

El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, el 7 de juny de 2012, ratifica el contingut de la Sentència del Jutjat de Primera Instància número 2 de Girona.

14

El 14 de gener de 2013

El GDM insta l'execució de la Sentència del TSJC de data 7 de juny de 2012 on es demana l'anul·lació dels actes administratius objecte del plet i la restauració de la realitat física alterada per la pedrera.

15

El 23 de març de 2013

PREBESEC presenta escrit demanant la inexecutabilitat de la Sentència del TSJC en base a l'atorgament per part de l'Ajuntament d'Ullà de la nova llicència ambiental de 5 de juny de 2007 (art 105.2 LJCA).

16

El 18 de desembre de 2013

El Jutjat del Contenciós Administratiu número 2 de Girona desestima la pretensió d'inexecutabilitat de la demandada.

Les codemandades apel·len la interlocutòria del Jutjat del Contenciós Administratiu número 2 de Girona

17

El 24 d'abril de 2015

El TSJC dicta Sentència favorable als interessos de les contràries i obliga a resoldre prèviament l'incident d'impossible execució de Sentència per causa legal abans de resoldre l'incident d'execució de Sentència.

18

Es tramita l'incident d'impossibilitat d'execució de Sentència

L'11 d'octubre de 2016

El Jutjat del Contenciós número 2 de Girona estima les pretensions de les demandades i imposa les costes al GDM.

19

El 9 de novembre de 2016

El GDM formula recurs d'apel·lació contra l'interlocutòria del Jutjat del Contenciós Administratiu número 2 de Girona.

Es compareix al TSJC

El 17 d'octubre de 2017

20

- Estimació parcial del recurs d'apel·lació del GDM
 - Es determina que l'execució de la Sentència ferma del mateix Tribunal, de 7 de juny de 2012, es transmuti en una execució "in natura", o sigui una execució per substitució per a demanar una indemnització a favor del GDM.
-

21

El 7 de setembre de 2020

S'insta l'execució per substitució de la Sentència de 17 d'octubre de 2017 on, en base a la Llei 26/2007 de Responsabilitat Mediambiental, s'estableixin formes de reparació complementària i compensatòria per l'impacte ambiental produït per la pedrera del Montgrí.

Es demana que l'organisme encarregat de l'estudi tècnic on es determinin les mesures reparadores sigui el Parc Natural del Montgrí, Illes Medes i Baix Ter.
